

# **GALICJA**

## **STUDIA I MATERIAŁY**

**TOM 6**



WYDAWNICTWO  
UNIwersYTETU RZESZOWSKIEGO  
RZESZÓW 2020

#### REDAKCJA

dr hab. prof. UR Szczepan Kozak (red. nac.), dr Agnieszka Kawalec (z-ca red. nac.),  
dr hab. prof. UR Paweł Sierżęga (red.), dr hab. prof. UR Jerzy Kuzicki (red.), Ewelina Kawa (sekretarz)

#### RECENZENCI TOMU

prof. dr hab. Christoph Augustynowicz, dr Klemens Kaps, prof. dr hab. István Kovács, dr hab. prof. UG Magdalena Nowak,  
prof. dr hab. Marian Mudryj, prof. dr hab. Andrzej Szwarz, prof. dr hab. Witalij Telwak, prof. dr hab. Alois Woldan,  
prof. dr hab. Leonid Zaszkiłniak

#### RADA NAUKOWA

*Przewodnicząca:* prof. dr hab. Jadwiga Hoff (Uniwersytet Rzeszowski)

*Członkowie:* prof. dr hab. Christoph Augustynowicz (Uniwersytet Wiedeński), prof. dr hab. Michał Baczkowski (Uniwersytet Jagielloński), dr hab. prof. UEK Krzysztof Broński (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie), prof. dr hab. Zdzisław Budzyński (Uniwersytet Rzeszowski), prof. Makoto Hayasaka (Tokyo Institute of Technology), dr hab. prof. UR Mariola Hoszowska (Uniwersytet Rzeszowski), prof. dr hab. Urszula Jakubowska (IBL PAN), dr hab. prof. UR Jolanta Kamińska-Kwak (Uniwersytet Rzeszowski), prof. dr hab. Kazimierz Karolczak (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), prof. dr hab. Eugeniusz Koko (Uniwersytet Gdański), prof. dr hab. István Kovács (Budapeszt), prof. dr hab. Alla Kyrydon (Uniwersytet Kijowski), dr Torsten Lorenz (Freie Universität Berlin), prof. dr hab. Waldemar Łazuga (Uniwersytet w Poznaniu), prof. dr hab. Jerzy Maternicki (Uniwersytet Rzeszowski), dr Mariusz Menz (Uniwersytet w Poznaniu), doc. dr Marian Mudryj (Uniwersytet Lwowski), dr Sviatosław Pacholkiv (Instytut Historii Żydów w Austrii, St. Pölten), dr hab. Stanisław Pijaj (Uniwersytet Jagielloński), dr Robert Pyrah (Uniwersytet Oksfordzki), dr hab. prof. UW Adam Redzik (Uniwersytet Warszawski), prof. dr hab. Miłoś Reznik (Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie), prof. dr hab. Éva Ring (Uniwersytet w Budapeszcie), dr hab. prof. UP Isabel Röska-Rydel (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), dr Konrad Rzemieniecki (Zakład Narodowy im. Ossolińskich), dr hab. prof. UW Danuta Sosnowska (Uniwersytet Warszawski), dr hab. prof. UP Łukasz Tomasz Sroka (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), dr hab. prof. UAM Damian Szymczak (Uniwersytet w Poznaniu), dr hab. Krzysztof Ślusarek (Uniwersytet Jagielloński), prof. dr Peter Švorc (Uniwersytet w Preszowie), prof. dr hab. Adam Wątor (Uniwersytet Szczeciński), prof. dr hab. Leonid Zaszkiłniak (Uniwersytet Lwowski)

Opracowanie redakcyjne i korekta  
Władysław Wójtowicz

Opracowanie i korekta tekstów i streszczeń w jęz. ang.  
dr Łukasz Barciński

Opracowanie i korekta fragmentów w jęz. niem.  
dr Agnieszka Buk

Opracowanie techniczne  
Ewa Kuc

Łamanie i prace pomocnicze  
Piotr Koczub

Projekt okładki  
Szczepan Kozak

© Copyright by  
Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego  
Rzeszów 2020

Publikacja wydana w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”  
(Umowa Nr 374/WCN/2019/1)

**ISSN 2450-5854**

**DOI: 10.15584/galisim**

1778

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU RZESZOWSKIEGO  
35-310 Rzeszów, ul. prof. S. Pigoń 6, tel.: 17 872 13 69, tel./faks: 17 872 14 26  
e-mail: wydaw@ur.edu.pl; <http://wydawnictwo.ur.edu.pl>  
Wydanie I, format B5, ark. wyd. 45,50, ark. druk. 41,75, zlec. red. 93/2020

Druk i oprawa: Drukarnia Uniwersytetu Rzeszowskiego

## Spis treści

Table of contents .....	6
-------------------------	---

### ARTYKUŁY I ROZPRAWY

#### Mobilność mieszkańców

<b>Krzysztof Broński</b> , <i>The policy of national and state authorities in the scope of counteracting vagrancy in Galicia in the period of autonomy – an outline of issues ...</i>	11
<b>Уляна Мовна</b> , <i>Торговельна мобільність українських селян Галичини першої половини XIX ст. за даними львівської преси .....</i>	33
<b>Sabina Rejman</b> , <i>A contribution to the demographic characteristic of people who received the right of belonging to a gmina at the beginning of the 20<sup>th</sup> century (as illustrated by the cases of Lviv and Cracow) .....</i>	48
<b>Damian Szymczak</b> , <i>War and mobility. Galicians in the Kingdom of Poland during World War I .....</i>	61
<b>Zdzisław Budzyński, Jolanta Kamińska-Kwak</b> , <i>Mieszczanie rodowici i migranci. Ruch wędrowniczy ludności Przemyśla (według spisu mieszkańców z połowy 1918 roku) .....</i>	85

#### Podróże i turystyka

<b>Elżbieta Biesiadecka</b> , <i>Pilgrimage movement in Galicia in the second half of the 19<sup>th</sup> century and at the beginning of the 20<sup>th</sup> century in the reports of the Galician press</i>	121
<b>Jolanta Wąsacz-Krztoń</b> , <i>Z historii muzycznych wędrowek polskich śpiewaków operowych po Galicji. Klementyna Czosnowska i Władysław Mierzwiński z występami we Lwowie i w Krakowie .....</i>	136
<b>Kinga Fink</b> , <i>Artysta w drodze. Wędrowki muzyka Stanisława Bursy nie tylko po Galicji z przełomu XIX i XX wieku .....</i>	155
<b>Mariola Hoszowska</b> , <i>Wpływ podróży na dynamikę życia wybranych uczniów Ksawerego Liskego .....</i>	181
<b>Arkadiusz S. Więch</b> , <i>Podróże badawcze archiwistów Grona Konserwatorów Galicji Zachodniej na przełomie XIX i XX wieku .....</i>	203

<b>Mariusz Menz</b> , <i>Podróże kulturowe krakowskich stańczyków ze szczególnym uwzględnieniem relacji Stanisława Koźmiana</i> .....	218
<b>Нагалія Мисак</b> , <i>Мандрівки галицької молоді наприкінці XIX – початку XX ст.: організація, характер, маршрути, вплив на формування особистості гімназистів і студентів</i> .....	238
<b>Beata Lorens</b> , <i>Podróże galicyjskiej rodziny ziemiańskiej w XIX wieku na przykładzie Skrzyńskich</i> .....	274
<b>Aleksandra Szala</b> , <i>Wyjazdy Jadwigi z Zamoyskich Sapieżyny</i> .....	293
<b>Klaudiusz Święcicki</b> , <i>Zakopane i Tatry fin de siècle. Jan Kasprówicz – podróże artysty</i> .....	309
<b>Маріанна Мовна</b> , <i>Трускавець на сторінках туристичних путівників та путівників курортами (1875–1914)</i> .....	336
<b>Robert Gawel</b> , <i>Galician automobilism</i> .....	348

#### Varia

<b>Waldemar Łazuga</b> , <i>W kręgu mitu habsburskiego. Alicja Ankarcrona – Badeni – Habsburg – Altenburg (1889–1985)</i> .....	375
<b>Jerzy Kuzicki</b> , <i>Galicja w 1831 roku w opiniach emigrantów-uczestników powstania listopadowego</i> .....	403
<b>Joachim Popek</b> , <i>Spory o służebności przechodu, przejazdu i przegonu bydła w relacjach miast i wsi ze zwierzchnością dworską na terenie Galicji w XIX wieku</i> .....	430
<b>Adam Świątek</b> , <i>Polacy na uroczystościach ku czci Františka Palackiego i I Zjeździe Dziennikarzy Słowiańskich w Pradze w 1898 roku</i> .....	450
<b>Paweł Woś</b> , <i>Galicyjski ruch ludowy w początkowym okresie działalności Stronnictwa Ludowego</i> .....	492
<b>Anna Chudzińska</b> , <i>Wszecpolak austriackim ministrem kolei. Wokół kariery politycznej Stanisława Głębińskiego</i> .....	507

#### ŹRÓDŁA i MATERIAŁY

<b>Paweł Sierzęga</b> , <i>Listy Antoniego Prochaski do Aleksandra Semkowicza (1876–1887) w zbiorach prywatnych Teofila Emila Modelskiego</i> .....	527
<b>Grażyna Stojak</b> , <i>Architektura galicyjskich dworców kolejowych (na wybranych przykładach drugorzędnych linii kolejowych)</i> .....	594

#### ARTYKUŁY REZENZYJNE, RECENZJE, NOTY O KSIĄŻKACH

<b>Ewelina Maria Kostrzewska</b> , <i>Pod skrzydłami „Sokoła”. W kręgu opowieści Marzanny Raińskiej, Sokolnie galicyjskie. Historia i stan obecny, Małopolskie Centrum Kultury „Sokol” w Nowym Sączu, Nowy Sącz 2018, 476 ss.</i> .....	627
---	-----

---

<b>Piotr Olechowski</b> , <i>Lutz C. Kleveman, Lwów. Portret utraconego miasta, przekł. Dariusz Guzik, Znak Horyzont, Kraków 2019, 344 ss.</i> .....	636
--	-----

### KRONIKA

<b>Magdalena Baran-Szoltys, Danuta Sosnowska, Jagoda Wierzejska</b> , <i>(P) o Galicji: „Jeszcze więcej problemów!” Konferencja z okazji sześćdziesiątych piątych urodzin Profesora Aloisa Woldana, Austriackie Forum Kultury w Warszawie, 5–6 czerwca 2019</i> .....	645
<b>Wojciech Ziobro</b> , <i>„Forum Czasopism Historycznych”. Panel XX Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich, Lublin, 20 września 2019 roku</i> .....	650
<b>Materiały do bibliografii Galicji za rok 2015</b> .....	653